

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการจัดโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียนให้แก่ผู้สำเร็จ
การศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา : การศึกษาเฉพาะกรณี
สุชาภิบาล ตำบลสระโบสถ์ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี ครอบคลุมสาระสำคัญ
ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลเพื่อการจัดโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียนให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะดังนี้

1. เพื่อศึกษาสถานภาพบางประการ และปัญหาทั่ว ๆ ไปของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ พระสงฆ์ คณะกรรมการหมู่บ้าน และข้าราชการสี่กระทรวงหลักที่ปฏิบัติงานในท้องถิ่น เกี่ยวกับวิธีการที่จะจัดโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียนให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา โดยศึกษาเกี่ยวกับ
 - 2.1 สถานปัญหาและความต้องการด้านการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา
 - 2.2 วัตถุประสงค์ของการจัดโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียน
 - 2.3 การประชาสัมพันธ์โครงการ
 - 2.4 การให้คำปรึกษาและแนะแนวแก่ผู้เรียน

- 2.5 การเลือกผู้สอนและการนิเทศการสอน
- 2.6 การสรรหาทรัพยากรที่จะใช้ในการจัดการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาประกอบด้วย ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ พระสงฆ์ คณะกรรมการหมู่บ้าน และข้าราชการสี่กระทรวงหลัก จำนวน 370 คน เนื่องจากประชากรมีจำนวนไม่มากนักจึงศึกษาประชากรทั้งหมด แต่เมื่อดำเนินการวิจัย ปรากฏว่าสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้เพียง 346 คน คิดเป็นร้อยละ 93.51

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม 2 ชุด ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบสอบถามชุดที่ 1 ใช้สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา แบบสอบถามชุดที่ 2 ใช้สำหรับพระสงฆ์ คณะกรรมการหมู่บ้าน และ ข้าราชการสี่กระทรวงหลัก ที่ปฏิบัติงานในท้องถิ่น แบบสอบถามทั้ง 2 ชุด แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

แบบสอบถามชุดที่ 1

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบกำหนดค่าตอบให้ และปลายเปิด มุ่งสำรวจสถานภาพส่วนบุคคลและข้อมูลพื้นฐานบางประการของผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพของบิดา การศึกษาของบิดา รายได้ของครอบครัว จำนวนพี่น้องร่วมบิดา-มารดา ลำดับที่เกิด สาเหตุสำคัญที่ทำให้ไม่ศึกษาต่อ สภาพการทำงาน และรายได้จากการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม 2 ประเภท คือ ข้อ 1-5 เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ และ ข้อ 6 เป็นแบบสอบถามแบบกำหนดค่าตอบให้ และปลายเปิด ค่าถามตอนที่ 2 นี้ มุ่งสำรวจความ

คิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการที่จะจัดโครงการการศึกษาในระบบโรงเรียนให้แก่ผู้สำเร็จ
การศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ โดยสำรวจใน 6 ประเด็นคือ

1. สภาพปัญหาและความต้องการของผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษา ประกอบด้วยปัญหาทั่ว ๆ ไป และปัญหาและความ
ต้องการด้านการศึกษา

2. วัตถุประสงค์ของการจัดโครงการการศึกษาในระบบโรงเรียน
3. การประชาสัมพันธ์โครงการ
4. การให้คำปรึกษาและแนะแนวแก่ผู้เรียน
5. การเลือกผู้สอนและการนิเทศการสอน
6. การสรรหาทรัพยากรที่จะใช้ในการจัดการศึกษา

แบบสอบถามชุดที่ 2

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบกำหนดคำตอบให้และปลายเปิด มุ่ง
สำรวจสถานภาพเกี่ยวกับ เพศ อายุ และสถานภาพ หรือตำแหน่งที่ดำรงอยู่ใน
ปัจจุบัน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามตอนที่ 2 นี้ เหมือนกับแบบสอบถามตอนที่ 2
ของชุดที่ 1 ทุกประการ เว้นแต่คำถามข้อ 1 ไม่มีเรื่องปัญหาทั่ว ๆ ไป ซึ่งเป็นเรื่อง
เฉพาะของผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลข้าราชการกระทรวงหลัก ผู้วิจัยให้ข้าราชการ
ในหน่วยงานต่าง ๆ เก็บรวบรวมให้ ส่วนกลุ่มอื่น ๆ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย
ตนเอง ซึ่งแต่ละกลุ่มมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างกัน คือ ผู้สำเร็จการศึกษาชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ ผู้วิจัยให้นักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านสระโบสถ์
ผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำทาง เพื่อเข้าพบกลุ่มตัวอย่างประชากรตามหมู่บ้านทีละคน เมื่อ
พบก็จะอธิบาย และอ่านแบบสอบถามทีละข้อให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบ การเก็บรวบรวม
ข้อมูลคณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้ใหญ่บ้านให้คำแนะนำคณะกรรมการ

หมู่บ้านมาพบกันตามเวลาและสถานที่ที่ทุกคนสะดวก นักหมายวันละหนึ่งหมู่บ้าน เมื่อมาพร้อมกันก็จะอธิบาย และอ่านแบบสอบถามที่ละข้อให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบ การเก็บรวบรวมข้อมูลพระสงฆ์ ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากท่านเจ้าอาวาสให้นักหมายพระสงฆ์มาพบกันตามเวลาและสถานที่ที่สะดวก จากนั้นปฏิบัติเช่นเดียวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลคณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2530 ถึง วันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2530 รวมเวลา 3 เดือน 21 วัน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS-x (Statistical Package for the Social Science Version x) ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีวิธีการวิเคราะห์ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทางประชากร และปัญหาหัว ๆ ไปของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา

4.1.1 สถานภาพทางประชากร วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และคำนวณร้อยละ

4.1.2 ปัญหาหัว ๆ ไป วิเคราะห์เป็นรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ซึ่งดำเนินการวิเคราะห์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบระหว่างคู่โดยวิธีของเซฟเฟ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล สถานภาพ และความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการที่จะจัดโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียนให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา

4.2.1 สถานภาพและข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งสี่กลุ่ม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และคำนวณร้อยละ

4.2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการด้านการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา วัตถุประสงค์ของการจัดโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียน การ

ประชาสัมพันธโครงการ การให้คำปรึกษาและแนะแนวแก่ผู้เรียน และการเลือก
 ผู้สอน และการนิเทศการสอน วิเคราะห์เป็นรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
 มาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ซึ่งถ้าผลการวิเคราะห์มีนัยสำคัญ
 ทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ นอกจานี้ ยังมีการ
 วิเคราะห์โดยนำค่าเฉลี่ยของข้อที่มีค่ามากกว่า 3 ไปทดสอบค่าที (t-test) เพื่อ
 ตรวจสอบว่ามีค่ามากกว่า 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ถ้ามากกว่า 3 อย่าง
 มีนัยสำคัญทางสถิติก็หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรเห็นด้วยกับความคิดเห็น
 ประเด็นนั้น สมควรที่จะนำไปบรรจุลงในโครงการการศึกษาในระบบโรงเรียนที่
 อัจฉริ์ขึ้นในอนาคต

4.2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสรรหาทรัพยากรที่จะใช้ในการ
 การจัดการศึกษา วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ คำนวณร้อยละ และการทดสอบค่า
 ไคสแควร์

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพทางประชากรและปัญหาทั่ว ๆ ไปของผู้สำเร็จการศึกษาชั้น
 ประถมปีที่ 6. ที่ไม่ได้ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา

1.1 สถานภาพและข้อมูลส่วนตัวของผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถม
 ปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ สรุปได้ดังนี้

1.1.1 ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมปีที่ 6 ที่ตอบ
 แบบสอบถาม มี 152 คน สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2529 มากที่สุด (ร้อยละ
 42.8) ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 58.6) และมีอายุระหว่าง 13-15 ปี
 มากที่สุด (ร้อยละ 80.9)

1.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว สรุปได้ว่าเกือบทั้งหมดมีบิดา
 หรือผู้ปกครองประกอบอาชีพด้านการเกษตร (ร้อยละ 89.5) ส่วนใหญ่มีบิดาหรือ
 ผู้ปกครอง สำเร็จการศึกษาชั้นประถมปีที่ 4 (ร้อยละ 67.1) และไม่มีแม่แต่
 คนเดียวที่มีบิดาหรือผู้ปกครองสำเร็จการศึกษาสูงกว่านี้ ส่วนใหญ่จะอยู่ในครอบครัวที่มี

รายได้ต่ำกว่า 2,501 บาทต่อเดือน (ร้อยละ 86.8) และอยู่ในครอบครัวที่มีบุตร 2-4 คน มากที่สุด (ร้อยละ 67.1)

1.1.3 สาเหตุสำคัญที่ทำให้ไม่ศึกษาต่อ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 40.1) ทอบว่า สาเหตุสำคัญอันดับหนึ่งที่ทำให้ไม่ศึกษาต่อคือฐานะยากจน รองลงมา คือ เรียนไม่เก่ง ผู้ปกครองไม่ให้เรียน และตนเองไม่ต้องการศึกษาเข้าเรียน (ร้อยละ 19.7, 18.4 และ 14.5 ตามลำดับ) ส่วนสาเหตุสำคัญอันดับสองและสาม ที่ทำให้ไม่ศึกษาต่อนั้นมีอันดับของค่าตอบแตกต่างกันไป แต่เมื่อรวมทั้งสามเหตุผลเข้าด้วยกันโดยคำนึงถึงอันดับความสำคัญ ปรากฏว่า เหตุผลที่ทำให้ไม่ศึกษาต่อยังเรียง ลำดับความสำคัญเหมือนค่าตอบของเหตุผลสำคัญอันดับ 1

1.1.4 การทำงาน ส่วนใหญ่จะช่วยเหลืองานอาชีพของ ครอบครัว (ร้อยละ 77.0) รองลงมา คือ ช่วยเหลืองานบ้านแต่ไม่โรงงานเกี่ยวกับ อาชีพ (ร้อยละ 14.5) มีบางส่วนที่มีรายได้จากการทำงาน ผู้ที่มีรายได้จากการ ทำงาน ประกอบด้วยผู้ที่เป็นลูกจ้างบุคคลอื่น และผู้ที่ช่วยเหลือครอบครัว แต่ทำงาน รับจ้างตามฤดูกาลด้วย ซึ่งผู้ที่มีรายได้จากการทำงานนี้มีจำนวนไม่มากนัก (ร้อยละ 22.4) และรายได้จากการทำงานเมื่อคิดเฉลี่ยเป็นเดือนแล้ว ส่วนใหญ่จะมีรายได้ 100 บาท ต่อเดือน

1.2 ปัญหาทั่ว ๆ ไป ของผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา

จากข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาทั่ว ๆ ไป 11 ข้อ ปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อมีปัญหาในระดับปานกลาง เพียง 2 ข้อ คือ เงินไม่พอ ใช้จ่ายในครอบครัว และต้องทำงานหนักเพื่อช่วยเหลือครอบครัว ส่วนอีก 9 ข้อ มีปัญหาในระดับน้อย และน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม ปรากฏว่ากลุ่ม ผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2528 มีปัญหามากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาในปีการ ศึกษา 2529 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในปัญหาเพื่อน ๆ ชอบชักชวนไปเล่นการพนัน และผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2527 มีปัญหามากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาในปี การศึกษา 2529 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในเรื่องเพื่อน ๆ ชอบชักชวนไปเสพสิ่ง เสพติด แต่ถึงแม้จะมีปัญหามากกว่ากัน ปัญหาของทุกกลุ่มก็ยังคงอยู่ในระดับน้อย และ น้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบสิ่งที่น่าสังเกตทางประการ คือ เมื่อระยะเวลาที่ออกจากสถานศึกษายาวนานขึ้น (มีอายุมากขึ้น) จะมีปัญหาต่อไปนี้เพิ่มขึ้น คือ เพื่อน ๆ ชอบชักชวนไปก่อการทะเลาะวิวาท เพื่อน ๆ ชอบชักชวนไปเสพสิ่งเสพติดเงินไม่พอใช้จ่ายในครอบครัว และต้องทำงานหนักเพื่อช่วยเหลือครอบครัว และสิ่งที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่งคือ เมื่อระยะเวลาที่ออกจากสถานศึกษายาวนานขึ้น จะมีปัญหาน้อยลงในเรื่อง อายุเพื่อนที่ไม่ได้ศึกษาต่อ

2. สถานภาพและความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการที่จะจัดโครงการการศึกษา นอกกระบบโรงเรียนให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา

2.1 สถานภาพและข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรมีจำนวน 346 คน เป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ 152 คน (ร้อยละ 43.9) ข้าราชการ สังกะทรวงหลัก 100 คน (ร้อยละ 28.9) คณะกรรมการหมู่บ้าน 80 คน (ร้อยละ 23.1) และพระสงฆ์ 14 รูป (ร้อยละ 4.0) ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 65.6) เป็นเพศชาย อายุของแต่ละกลุ่มแตกต่างกันค่อนข้างมาก คือ ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ ทั้งกลุ่ม มีอายุ 12-20 ปี ข้าราชการ สังกะทรวงหลักส่วนใหญ่ (ร้อยละ 88.8) มีอายุระหว่าง 21-40 ปี คณะกรรมการหมู่บ้านส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75.0) มีอายุระหว่าง 31-50 ปี และพระสงฆ์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 64.3) มีอายุระหว่าง 21-40 ปี

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการด้านการศึกษา ประเด็นเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการด้านการศึกษาตามข้อกระทงที่กล่าวถึงในแบบสอบถาม 20 ข้อ นั้น เมื่อพิจารณาในกลุ่มรวม กลุ่มตัวอย่างประชากรมีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ มีความต้องการ 18 ข้อ ซึ่ง 18 ข้อนี้สมควรที่จะจัดเข้าในโครงการศึกษานอกกระบบโรงเรียน แต่เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่ม ปรากฏว่าใน 18 ข้อ พระสงฆ์กลับมีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความต้องการเพียง 10 ข้อ และผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เห็นว่าตนเองมีความต้องการ 17 ข้อ

ส่วนกลุ่มอื่น ๆ เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความต้องการทั้ง 18 ข้อ ข้อที่พระสงฆ์มีความเห็นขัดแย้งกับกลุ่มอื่น โดยพระสงฆ์มีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่มีความต้องการแต่กลุ่มอื่นเห็นว่ามีความต้องการ มีทั้งสิ้น 8 ข้อ คือ ข้อ 4 การฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน ข้อ 5 การสาธิตอาชีพใหม่ ๆ ที่ไม่เคยมีในชุมชน ข้อ 7 ความรู้เกี่ยวกับการขยายผลผลิต ข้อ 9 ความรู้เรื่องระบอบการเมืองการปกครอง ข้อ 13 ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อการครองเรือน ข้อ 14 ความรู้พื้นฐานค่านิยมโภชนาการ ข้อ 15 ความรู้พื้นฐานค่านิยมการสุขาภิบาล และ ข้อ 17 กิจกรรมการแข่งขันกีฬาในหมู่เยาวชน และข้อที่ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เห็นว่าตนเองไม่มีความต้องการแต่กลุ่มอื่นเห็นว่ามีความต้องการ คือ ข้อ 13 ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อการครองเรือน ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มเฉพาะ 18 ข้อ ที่กลุ่มตัวอย่างประชากร เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความต้องการ ปรากฏว่าความคิดเห็นแตกต่างกันเป็นส่วนมาก มีเพียงสี่ข้อที่ความคิดเห็นไม่ต่างกัน คือ ข้อ 3 การศึกษานอกระบบโรงเรียนแบบกลุ่มสนใจ ข้อ 15 ความรู้พื้นฐานค่านิยมการสุขาภิบาล ข้อ 17 กิจกรรมการแข่งขันกีฬาในหมู่เยาวชน และ ข้อ 18 กิจกรรมที่ส่งเสริมประเพณีของท้องถิ่น

2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการจัดโครงการการศึกษาอกระบบโรงเรียน

ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการจัดโครงการการศึกษาอกระบบโรงเรียน เมื่อพิจารณาในกลุ่มรวม วัตถุประสงค์ของการจัดโครงการการศึกษาอกระบบโรงเรียนที่กล่าวถึงในแบบสอบถาม 9 ข้อนั้น กลุ่มตัวอย่างประชากรมีความเห็นคล้ายอย่างเชื่อมั่นได้ทุกข้อ ซึ่งความเห็นคล้ายนี้อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่ม ความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มก็ยังคงอยู่ในระดับที่เห็นคล้ายอย่างเชื่อมั่นได้เช่นเดียวกัน ดังนั้น วัตถุประสงค์ทั้ง 9 ข้อนี้ จึงกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ของการจัดโครงการการศึกษาอกระบบโรงเรียนได้ ส่วนผลของการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม ปรากฏว่าระดับความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม

แตกต่างกันเป็นส่วนมาก มีเพียงสี่ข้อที่ระดับความคิดเห็นไม่ต่างกัน คือ ข้อ 6 เพื่อให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ข้อ 7 เพื่อให้เป็นคนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ข้อ 8 เพื่อฝึกให้รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง และ ข้อ 9 เพื่อฝึกให้เป็นคนพึ่งตนเองได้มากขึ้น

2.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์โครงการ

ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์โครงการ

เมื่อพิจารณาในกลุ่มรวม วิธีการประชาสัมพันธ์โครงการการศึกษาอกระบบโรงเรียนที่กล่าวถึงในแบบสอบถาม 10 ข้อนั้น กลุ่มตัวอย่างประชากร มีความเห็นคล้ายอย่างเชื่อมั่นได้ทุกข้อ ซึ่งความเห็นคล้ายนี้อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มก็ยังคงอยู่ในระดับเห็นคล้ายอย่างเชื่อมั่นได้ทุกข้อเช่นเดียวกัน ดังนั้น วิธีการประชาสัมพันธ์โครงการทั้ง 10 ข้อนี้ เป็นวิธีการที่สมควรใช้ในโครงการการศึกษาอกระบบโรงเรียน ส่วนผลของการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มปรากฏว่าความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มแตกต่างกันเกือบทุกข้อ มีเพียงข้อเดียวที่ระดับความคิดเห็นไม่ต่างกัน คือ ข้อ 4 ที่กล่าวว่า ผู้ที่เหมาะสมในการชี้แจงชักชวนให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ มาร่วมเรียนในโครงการคือเจ้าหน้าที่ของโครงการ

2.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาและแนะแนวแก่ผู้เรียน

ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาและแนะแนวแก่ผู้เรียน เมื่อพิจารณากลุ่มรวม วิธีการให้คำปรึกษาและแนะแนวแก่ผู้เรียนที่กล่าวถึงในแบบสอบถาม 9 ข้อนั้น กลุ่มตัวอย่างประชากรมีความเห็นคล้ายอย่างเชื่อมั่นได้ทุกข้อ ซึ่งความเห็นคล้ายนี้อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มก็ยังคงอยู่ในระดับเห็นคล้ายอย่างเชื่อมั่นในทุกข้อเช่นเดียวกัน ดังนั้น วิธีการเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาและแนะแนวแก่ผู้เรียนทั้ง 9 ข้อนี้ เป็นวิธีการที่สมควรใช้ในโครงการการศึกษาอกระบบโรงเรียน ส่วนผลของการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม ปรากฏว่าระดับความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มแตกต่างกันทุกข้อ

2.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกผู้สอนและการนิเทศการสอน

ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกผู้สอนและการนิเทศการสอน เมื่อพิจารณาจากกลุ่มรวม วิธีการเลือกผู้สอนและการนิเทศการสอนที่กล่าวถึงในแบบสอบถาม 9 ข้อนั้น กลุ่มตัวอย่างประชากร มีความเห็นคล้ายอย่างเชื่อมั่นได้ทุกข้อ ซึ่งความเห็นคล้ายนี้อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่มความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มก็ยังอยู่ในระดับเห็นคล้ายอย่างเชื่อมั่นได้ทุกข้อเช่นเดียวกัน ดังนั้น วิธีการเลือกผู้สอนและการนิเทศการสอนทั้ง 9 ข้อนี้ เป็นวิธีการที่สมควรใช้ในโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียน ส่วนผลของการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม ปรากฏว่าระดับความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มแตกต่างกันทุกข้อ

2.7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสรรหาทรัพยากรที่จะใช้ในการจัดการศึกษา

ผลการวิจัยเกี่ยวกับการสรรหาทรัพยากรที่จะใช้ในการจัดการโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียน สรุปได้ว่า

2.7.1 ถ้าจะเปิดการสอนหลักสูตรการศึกษานอกระบบผู้ใหญ่สายสามัญ ระดับ 4 (เทียบเท่า ม.3) ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70.2) เห็นว่าควรเปิดสอนที่โรงเรียนชุมชนบ้านสระโบสถ์ (โรงเรียนประถมศึกษา) และเห็นว่าควรให้ครูจากโรงเรียนชุมชนบ้านสระโบสถ์เป็นผู้สอน มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 48.3) รองลงมา เห็นว่าควรให้ครูจากโรงเรียนสระโบสถ์วิทยาคาร (โรงเรียนมัธยมศึกษา) เป็นผู้สอน (ร้อยละ 43.3)

2.7.2 ถ้าจะจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมค่านวิชาชีพให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 39.6) เห็นว่าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดลพบุรี ควรจะเป็นผู้รับผิดชอบจัดตั้งและดำเนินงานศูนย์ฝึกอบรมวิชาชีพนี้อย่างเหมาะสม และส่วนใหญ่ (ร้อยละ 46.2) เห็นว่าควรจัดตั้งที่โรงเรียนชุมชนบ้านสระโบสถ์ รองลงมา เห็นว่าควรจัดตั้งที่วัดสว่างอารมณ์ (ร้อยละ 39.6) ส่วนครูผู้สอนเกี่ยวกับอาชีพ มีความเห็นว่าบุคคลต่อไปนี้เหมาะสมที่จะเป็นผู้สอน คือ ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสระโบสถ์ ผู้มีความรู้ความสามารถอาชีพต่าง ๆ ในท้องถิ่นนี้ เจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดลพบุรี เกษตรตำบล

และเกษตรอำเภอ ผู้มีความรู้ความสามารถอาชีพต่าง ๆ ในท้องถิ่นอื่น ครูโรงเรียน
สตรีโสตถุวิทยาการ และพัฒนาการและพัฒนาการประจำอำเภอสตรีโสตถุ โดย
ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกบุคคลดังกล่าวในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 52.0,
51.4, 50.0, 48.3, 39.6, 37.0 และ 36.1 ตามลำดับ)

2.7.3 แหล่งเงินที่จะนำมาสนับสนุนใช้จ่ายในโครงการ
การศึกษานอกระบบโรงเรียนค่านวิชาชีพ เพื่อเป็นค่าวัสดุ อุปกรณ์ และค่าจ้างต่าง ๆ
เป็นการเพิ่มเติมจากงบประมาณที่ทางราชการสนับสนุน ส่วนใหญ่เห็นว่า ควรจะได้
มาจากการขายสินค้าที่ผู้เรียนผลิตได้ (ร้อยละ 67.9) รองลงมา คือ การบริจาค
ของประชาชน (ร้อยละ 49.7) และการเก็บค่าเล่าเรียนจากผู้เรียน (ร้อยละ
41.0)

2.7.4 สถานที่ที่จะใช้ในการฝึกงาน ถ้าเป็นโครงการ
เกี่ยวกับการเกษตร มีความเห็นว่าถ้าศูนย์ฝึกอบรมไม่มีที่ดินเพียงพอที่จะนำมาทำแปลง
ทดลองค่านการเกษตร ผู้เรียนควรจะใช้ที่ดินของบิดามารดาของตน และให้ศูนย์
ฝึกอบรมขอความอนุเคราะห์จากประชาชนในท้องถิ่น โดยมีผู้เลือกค่าตอบแทนดังกล่าว
ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 43.1 และ 40.8 ตามลำดับ) ส่วนโครงการที่
เกี่ยวกับการช่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63.3) มีความเห็นว่า นอกจากจะฝึกงานใน
ห้องเรียนแล้วควรฝึกงานกับร้านช่างต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นด้วย

2.7.5 การนำผู้มีความรู้ความสามารถในท้องถิ่นมาเป็นผู้สอน
ในโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียน ที่จัดให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถม
ปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 51.4) เห็นว่าควรขอร้องให้มาสอน
โดยไม่ให้ค่าจ้าง และกรณีผู้สอนโครงการต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเป็นข้าราชการในท้องถิ่น
ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72.5) มีความเห็นว่า ควรจะได้ค่าจ้างสอนอาสาสอนนอกเวลา
ราชการ และส่วนใหญ่ (ร้อยละ 69.7) เห็นว่าไม่ควรจะได้ค่าจ้างสอนอาสาสอนใน
เวลาราชการ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพบางประการ และปัญหาทั่ว ๆ ไปของ
ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ มีประเด็นที่น่าสนใจ
3 ประเด็น คือ

1.1 ประเด็นเกี่ยวกับสถานภาพของผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ จากการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถม
ปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ ส่วนใหญ่อยู่ในครอบครัวที่ประกอบอาชีพค้าขาย
มีรายได้ต่ำ บิดามีการศึกษาต่ำ และอยู่ในครอบครัวที่มีบุตรมาก ซึ่งถ้าจัดให้อยู่ใน
ช่วงชั้นทางสังคมตามเกณฑ์ของ ไพฑูรย์ เครือแก้ว (2515 : 118-122) บุคคล
ที่มีสถานภาพเช่นนี้ อาจจัดอยู่ในกลุ่มผู้ที่อยู่ในสังคมระดับต่ำ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ
ผลการวิจัยของ สงค์ อุทรานันท์ (2513 : 137-142) ที่พบว่า สถานภาพ
ทางสังคมของผู้ที่ไม่ได้ศึกษาต่อในจังหวัดเชียงใหม่ก็อยู่ในระดับต่ำเช่นเดียวกัน คือ
มีผู้ประกอบการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และรับจ้างเป็นส่วนใหญ่ รายได้ของครอบครัว
ต่ำมาก ประมาณ 2,000 - 4,000 บาทต่อปี และผู้ประกอบการส่วนมากมีการศึกษา
ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.2 ประเด็นเกี่ยวกับเหตุผลของการไม่ศึกษาต่อ จากการวิจัย
พบว่า เหตุที่ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา เป็น
เพราะฐานะยากจน เรียนไม่เก่ง ผู้ปกครองไม่ให้เรียน และตนเองไม่ต้องการ
ศึกษาเล่าเรียน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับรายงานการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและ
เยาวชน ปี พ.ศ. 2520 โดยพบว่า เหตุผลที่เด็กและเยาวชนไม่ศึกษาต่อ คือ ไม่มี
ทุนเรียน และต้องหาเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัว (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม
และประสานงานเยาวชนแห่งชาติ 2524 : 40-41) และ กองแผนงาน สำนักงาน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2527 : 2) พบว่า สาเหตุที่นักเรียนไม่ศึกษาต่อเพราะ
สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว และผู้ปกครองไม่สนับสนุนส่งบุตรหลานศึกษาเล่าเรียน
นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประทีป สยามชัย (สำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาแห่งชาติ 2528 : 1 : 1-084) ซึ่งพบว่า สาเหตุที่นักเรียนไม่ศึกษาต่อ คือ ต้องช่วยเหลือบิดา-มารดาประกอบอาชีพ และขาดแคลนทุนทรัพย์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรนิภา กัณหากร (2530 : 53) ซึ่งพบว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่ศึกษาต่อ คือ ไม่มีเงิน อดอยากทำงานมากกว่า และบิดา-มารดาไม่ให้เรียน จากผลงานวิจัยดังกล่าวนี้จะเห็นได้ว่าปัญหาความยากจน และปัญหาเด็กและด้อยโอกาสไม่เห็นคุณค่าของการศึกษา ยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้เยาวชนที่สำเร็จการศึกษามากมายแล้วไม่ได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

1.3 ประเด็นเกี่ยวกับปัญหาทั่ว ๆ ไปของผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อเมื่อออกจากสถานศึกษาใหม่ ๆ จะมีปัญหาบางเรื่องในระดับหนึ่ง แต่เมื่อระยะเวลาที่ออกจากสถานศึกษายาวนานขึ้น อายุมากขึ้น ปัญหานั้นก็จะเพิ่มขึ้น ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับเพื่อน ๆ ชอบชักชวนไปก่อการทะเลาะวิวาท เพื่อน ๆ ชอบชักชวนไปเสพสิ่งเสพติด เงินไม่พอใช้จ่ายในครอบครัว และต้องทำงานหนักเพื่อช่วยเหลือครอบครัว และมีบางปัญหาที่เป็นปัญหาก็กเฉพาะเมื่อแรก ๆ ออกจากสถานศึกษาเท่านั้น เมื่อระยะเวลาที่ออกจากสถานศึกษายาวนานขึ้น อายุมากขึ้น ปัญหานั้นก็ลดน้อยลงตามลำดับ ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับอายุ เพื่อนที่ไม่ได้ศึกษาต่อ

แม้ว่าผลการวิจัยนี้จะไม่สมบูรณ์พอที่จะกล่าวได้ว่า ถ้านักเรียนสำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่ได้ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา จะทำให้มีปัญหากับเพื่อน ๆ ชอบชักชวนไปก่อการทะเลาะวิวาท และเพื่อน ๆ ชอบชักชวนไปเสพสิ่งเสพติด สูงขึ้นตามระยะเวลาที่ออกจากสถานศึกษา แต่ข้อมโนก็น่าสนใจและยังสนับสนุนแนวคิดที่ว่าควรจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ เพราะนอกจากจะมีความจำเป็นหลายประการที่จะต้องจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนกลุ่มนี้ ดังได้กล่าวไว้ในบทที่ 1 ของรายงานผลการวิจัยนี้แล้ว ยังมีปัญหาเกี่ยวกับสิ่งเสพติด และการทะเลาะวิวาทเพิ่มขึ้นตามระยะเวลาที่ออกจากสถานศึกษาอีกด้วย จึงสมควรที่ผู้มีส่วนรับผิดชอบในการจัดการศึกษาจะเข้าไปจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนกลุ่มนี้เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ส่วนผลการวิจัยที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ มีปัญหาเพิ่มขึ้นตามระยะเวลาที่ออกจากสถานศึกษาในปัญหาเกี่ยวกับเงินไม่พอใช้จ่ายในครอบครัว และต้องทำงานหนักเพื่อช่วยเหลือครอบครัว และมีปัญหาน้อยลงตามลำดับในปัญหาที่เกี่ยวข้องกับอายุเพื่อนที่ไม่ได้ศึกษาต่อนั้นคงเนื่องมาจากวุฒิภาวะของผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพราะเมื่อออกจากสถานศึกษานานขึ้น ร่างกายเจริญเติบโต ก็ต้องทำงานมากกว่าเดิม และต้องรับผิดชอบครอบครัวเพิ่มขึ้น ความจำเป็นต้องรับผิดชอบครอบครัวนี้ ทำให้ทราบฐานะทางการเงินของครอบครัวดีกว่าเมื่อยังเล็กอยู่ ความรู้สึกว่าเงินไม่พอใช้จ่ายในครอบครัวจึงมีมากขึ้น ส่วนปัญหาที่ลดน้อยลงตามระยะเวลาที่ออกจากสถานศึกษา คือ ปัญหาเกี่ยวกับอายุเพื่อนที่ไม่ได้ศึกษาต่อ ที่เป็นเช่นนี้คงเป็นเพราะเมื่อระยะเวลาที่ออกจากสถานศึกษายาวนานขึ้น ก็จะเกิดความเคยชินและยอมรับสภาพตนเองได้มากขึ้น ความอายุเพื่อนที่เกิดจากการไม่ได้ศึกษาต่อจึงลดน้อยลง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการที่จะจัดโครงการการศึกษาในระบบโรงเรียนให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา พบประเด็นที่น่าสนใจ 5 ประเด็นคือ

2.1 ประเด็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการด้านการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ วัตถุประสงค์ของการจัดโครงการการศึกษาในระบบโรงเรียน การประชาสัมพันธ์โครงการ การให้คำปรึกษาและแนะแนวแก่ผู้เรียน และการเลือกผู้สอน และการนิเทศการสอน จากการวิจัยพบว่า เมื่อพิจารณาจากกลุ่มรวม กลุ่มตัวอย่างประชากรเห็นด้วยอย่างเชื่อมั่นได้ในเกือบทุกข้อกระทงที่กล่าวถึงในแบบสอบถาม โดยทั้ง 5 เรื่อง มีข้อคำถามให้พิจารณาทั้งสิ้น 57 ข้อ ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรมีความเห็นด้วยอย่างเชื่อมั่นได้ถึง 55 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 96.49 และเมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่ม ทุกกลุ่มก็เห็นด้วยอย่างเชื่อมั่นได้ในเกือบทุกข้อกระทง เช่นเดียวกัน เหตุที่กลุ่มตัวอย่างประชากรเห็นด้วยกับข้อกระทงเกือบทุกข้อคงเป็นเพราะว่าทุกข้อได้รับการเลือกสรรมาจากเอกสาร คำว่า ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นโดยเฉพาะ เช่น เรื่องสภาพปัญหาและความต้องการด้านการศึกษา ก็ได้พิจารณาแล้วว่ามีสิ่งใดบ้างที่น่าจะจำเป็นต่อผู้สำเร็จ

การศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ เรื่อง การประชาสัมพันธ์โครงการ ก็ได้เลือกสรรแล้วว่า การประชาสัมพันธ์โครงการที่คิมนั้นควรปฏิบัติในสิ่งใดบ้าง นอกจากนี้แล้ว ทั้งอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ ที่ช่วยคัดเลือกร่างในแบบสอบถามยังช่วยกันชี้แนะในสิ่งที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียน ทั้งนี้ เมื่อนำแบบสอบถามไปให้ตอบกลุ่มตัวอย่างประชากรจึงเห็นด้วยในเกือบทุกข้อกระทง

2.2 ประเด็นเกี่ยวกับความแตกต่างของความคิดเห็นในเรื่องสภาพปัญหา และความต้องการด้านการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ วัตถุประสงค์ของการจัดโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียน การประชาสัมพันธ์โครงการ การให้คำปรึกษาและแนะแนวแก่ผู้เรียน และการเลือกผู้สอนและการนิเทศการสอน จากการวิจัยพบว่า ข้อกระทงคำถามซึ่งมี 57 ข้อนั้น กลุ่มตัวอย่างประชากรมีความคิดเห็นแตกต่างกันถึง 47 ข้อ กลุ่มที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันมากที่สุด คือ ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับคณะกรรมการหมู่บ้าน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน 39 ข้อ รองลงมา คือ ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับข้าราชการสี่กระทงหลัก มีความคิดเห็นแตกต่างกัน 36 ข้อ ส่วนกลุ่มอื่น ๆ มีความคิดเห็นแตกต่างกันไม่มากนัก ความแตกต่างของความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับคณะกรรมการหมู่บ้านและข้าราชการสี่กระทงหลักนี้ อยู่ในลักษณะที่ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้าน และข้าราชการสี่กระทงหลักทุกข้อกระทง เหตุที่ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้าน และข้าราชการสี่กระทงหลักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ถึง 39 และ 36 ข้อกระทงตามลำดับนั้น อาจอธิบายได้ว่า คณะกรรมการหมู่บ้าน และข้าราชการสี่กระทงหลักเป็นผู้ใหญ่ที่มีประสบการณ์ในชีวิต ได้เห็นคุณค่าของการศึกษาแล้วว่า การศึกษาช่วยพัฒนาชีวิตให้ดีขึ้นได้อย่างไร จึงอาจมีความเห็นว่าการศึกษานอกระบบโรงเรียน มีความสำคัญและจำเป็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ ซึ่งความรู้สึกเช่นนี้อาจส่งผลให้แนวโน้มที่จะให้คะแนนในเกือบทุกเรื่องในระดับที่สูง ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ที่ไม่ได้ศึกษาต่อยังมีประสบการณ์ในชีวิตน้อย จึงมีใคร่ตระหนักถึงคุณค่าของการศึกษาว่าจะช่วยให้ชีวิตมีคุณภาพดีขึ้นอย่างไรบ้าง ดังนั้น ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จึงอาจมีแนวโน้มที่จะให้คะแนนในเกือบทุกเรื่อง ในระดับต่ำกว่ากลุ่มคณะกรรมการหมู่บ้าน และข้าราชการสีกระทรวงหลัก อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างของความคิดเห็นมิได้เป็นความแตกต่างในลักษณะที่กลุ่มหนึ่งเห็นด้วย อีกกลุ่มหนึ่งไม่เห็นด้วย แต่ความแตกต่างของความคิดเห็นอยู่ในลักษณะที่กลุ่มหนึ่งเห็นด้วยมาก อีกกลุ่มหนึ่งเห็นด้วยมากที่สุด หรือกลุ่มหนึ่งเห็นด้วยปานกลาง อีกกลุ่มหนึ่งเห็นด้วยน้อย เมื่อลักษณะของความคิดเห็นเป็นเช่นนี้ จึงกล่าวได้ว่าทุกกลุ่มต่างก็เห็นด้วยในเกือบทุกข้อกระทง เพียงแต่ความเข้มของความเห็นด้วยไม่เท่ากันเท่านั้น

2.3 ประเด็นเกี่ยวกับการสรรหาทรัพยากรที่จะใช้ในการจัดการศึกษา ผู้ใหญ่สายสามัญ จากการวิจัยพบว่า ตัวอย่างประชากรส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ถ้าจะเปิดการสอนหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ระดับ 4 (เทียบเท่า ม.3) ควรเปิดสอนที่โรงเรียนชุมชนบ้านสระโบสถ์ (โรงเรียนประถมศึกษา) ที่เลือกโรงเรียนนี้คงเป็นเพราะโรงเรียนชุมชนบ้านสระโบสถ์เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชน สะดวก และปลอดภัยในการเดินทางไปศึกษาเล่าเรียน ในส่วนของครูผู้สอน ตัวอย่างประชากรส่วนใหญ่ของเกือบทุกกลุ่มมีความเห็นว่าผู้สอนในโครงการการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ระดับ 4 ควรเป็นครูจากโรงเรียนชุมชนบ้านสระโบสถ์ (โรงเรียนประถมศึกษา) มีเพียงกลุ่มข้าราชการสีกระทรวงหลักเท่านั้น ที่ส่วนใหญ่เห็นว่าควรให้ครูจากโรงเรียนสระโบสถ์วิทยาคาร (โรงเรียนมัธยมศึกษา) เป็นผู้สอน เหตุที่ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พระสงฆ์ และคณะกรรมการหมู่บ้าน เลือกครูจากโรงเรียนชุมชนบ้านสระโบสถ์ คงเป็นเพราะบุคคลเหล่านี้มีความคุ้นเคยสนิทสนมกับครูโรงเรียนนี้มากกว่าโรงเรียนอื่น เพราะเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ภายในชุมชน ส่วนกลุ่มข้าราชการสีกระทรวงหลัก เลือกครูจากโรงเรียนสระโบสถ์วิทยาคารเป็นส่วนใหญ่ คงอาจเป็นเพราะกลุ่มข้าราชการคำนึงถึงความสามารถของครูผู้สอนด้วยว่า ครูจากโรงเรียนใดจะสอนได้ดีที่สุด และคงเชื่อว่าครูจากโรงเรียนสระโบสถ์วิทยาคาร จะสอนหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับ 4 ได้ดี เพราะเป็นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเหมือนกัน

2.4 ประเด็นเกี่ยวกับการสรรหาทรัพยากรที่จะใช้ในการจัดการศึกษา

ค่านอาชีพร จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรเกือบทุกกลุ่ม เห็นว่าควรเปิด ศูนย์ฝึกอบรมค่านอาชีพที่โรงเรียนชุมชนบ้านสระโบสถ์ มีเพียงคณะกรรมการหมู่บ้าน เท่านั้นที่ส่วนใหญ่เห็นว่า ควรเปิดศูนย์ฝึกอบรมที่วัดสว่างอารมณ์ แต่เมื่อพิจารณาโดยรวมความคิดเห็นทั้งหมด มีผู้เลือกโรงเรียนชุมชนบ้านสระโบสถ์มากกว่าวัดสว่างอารมณ์ เล็กน้อย เหตุที่กลุ่มตัวอย่างประชากรเลือกสถานที่ทั้งสอง คงเป็นเพราะว่าสถานที่ ทั้งสองมีอาณาเขตติดต่อกัน และทั้งสองแห่งมีอาคารหลายหลัง มีพื้นที่กว้างขวาง ประชาชนสะดวกที่จะมาใช้บริการ

2.5 ประเด็นเกี่ยวกับวิธีการที่จะนำผู้มีความรู้ความสามารถในท้องถิ่น มาเป็นผู้สอนในโครงการการศึกษาอบรมโรงเรียนที่อาจจัดขึ้น จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรส่วนใหญ่เห็นว่า การนำผู้มีความรู้ความสามารถในท้องถิ่นมาเป็นผู้สอน ควรใช้วิธีขอรับรองให้มาสอนโดยไม่ให้ค่าจ้าง และถ้าเป็นข้าราชการในท้องถิ่น งดสอนนอกเวลาราชการผู้สอนควรได้ค่าจ้างในการสอน แต่ถ้าสอนในเวลาราชการ ก็ไม่ควรจะค่าจ้างสอน การที่กลุ่มตัวอย่างประชากรมีความเห็นเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่าการขอความร่วมมือจากผู้มีความรู้ความสามารถในท้องถิ่นให้มาเป็นผู้สอนยังมีความ จำเป็นอยู่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีความเห็นว่า ท้องถิ่นยังขาดแคลนเงินที่จะนำมาใช้จ่าย ใช้จ่ายในโครงการต่าง ๆ และคงมีความเห็นว่าการขอความร่วมมือจากบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในท้องถิ่น ยังจะได้รับความช่วยเหลือคือ

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ มีอยู่เป็นจำนวนมาก ดังนั้น เยาวชนกลุ่มนี้จึงควรได้รับการดูแลเอาใจใส่จากผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง เพราะเป็นเยาวชนส่วนหนึ่ง ซึ่งเป็นพลังของชาติเท่าเทียมกับเยาวชนอื่น โดยทั่วไป ผู้วิจัยจึงใคร่ขอเสนอประเด็นสำคัญ ๆ เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ ใ้การศึกษาและอบรมเยาวชนในสุขาภิบาลตำบลสระโบสถ์ ใ้สนใจไปพิจารณา และ จัดดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผลการวิจัยพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้

ศึกษาต่อส่วนใหญ่มีฐานะยากจน บิดาหรือผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรม และต้องทำงานช่วยเหลืองานอาชีพของครอบครัว ฉะนั้น โครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่จะจัดให้แก่เยาวชนกลุ่มนี้ ควรเป็นโครงการที่ผู้เรียนต้องเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ถ้าเป็นไปได้ควรจัดแบบให้เปล่า การจัดโครงการที่ผู้เรียนต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง จะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนมาก เพราะเยาวชนเหล่านี้มีฐานะยากจน นอกจากนี้ยังต้องคำนึงด้วยว่าเยาวชนเหล่านี้ต้องช่วยครอบครัวทำไร่ ทำนา เวลาว่างก็คือ ช่วงรอการเก็บเกี่ยวและในหน้าแล้ง ดังนั้น ถ้ามีการจัดโครงการต่าง ๆ ควรจัดในช่วงเวลานี้

2. ผลการวิจัยพบว่า นอกจากสาเหตุแห่งความยากจนแล้วยังมีสาเหตุอื่น ๆ อีกที่ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่ได้ศึกษาต่อ คือ เรียนไม่เก่ง บิดา-มารดา หรือผู้ปกครองไม่ให้เรียน และตนเองไม่ต้องการศึกษาเล่าเรียน โดยมีผู้ไม่ได้ศึกษาต่อเพราะสามสาเหตุนี้ถึงร้อยละ 52.6 ผู้ที่ไม่ได้ศึกษาต่อเพราะเรียนไม่เก่ง และตนเองไม่ต้องการศึกษาเล่าเรียนนี้ ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียนเท่าที่ควร หรืออาจเป็นเพราะกิจกรรมการเรียนการสอนไม่น่าสนใจ เป็นเหตุให้เกิดความเบื่อหน่ายที่จะศึกษาเล่าเรียน ความเบื่อหน่ายในการเรียนนี้อาจคิดนิสัยมาจนถึงปัจจุบัน และส่งผลให้ไม่สนใจที่จะเข้ารับการศึกษา ไม่ว่าจะ เป็นโครงการการศึกษาใด ๆ ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียน จึงควรประชาสัมพันธ์เพื่อจูงใจให้เยาวชนรวมทั้งผู้ปกครองของเยาวชนเหล่านี้ให้เห็นความสำคัญของการศึกษา เพื่อที่เยาวชนจะได้เข้าร่วมโครงการ นอกจากนี้ ผู้ปกครองของเยาวชนเหล่านี้จะได้สนับสนุนบุตรหลานให้เข้าร่วมโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่จัดขึ้นด้วย และที่สำคัญคือเมื่อมีการเรียนการสอน ครูควรหาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับผลสำเร็จในการเรียน รวมทั้งจัดกิจกรรมที่จะช่วยให้ไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน เพื่อผู้เรียนจะสามารถอยู่ร่วมโครงการโดยตลอด ไม่ออกกลางคันเสียก่อน

3. ผลการวิจัยพบว่าประเด็นเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการ ด้านการศึกษาตามข้อกระทงที่กล่าวถึงในแบบสอบถาม 20 ข้อนั้น เมื่อพิจารณาในกลุ่มรวม

กลุ่มตัวอย่างประชากรมีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อมีความต้องการ 18 ข้อ ดังนั้น ถ้าจะมีการจัดโครงการการศึกษา นอกกระบบโรงเรียนให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อใน สุขาภิบาล ท่าวลสระโบสถ์ ผู้จัดควรจัดในเรื่องดังกล่าวนี้ ซึ่งผู้วิจัยได้จัดเรียง แต่ละเรื่องตามลำดับความนึกเห็นของกลุ่มตัวอย่างประชากร (กลุ่มรวม) เริ่มจาก ข้อที่เห็นว่ามีความต้องการมาก ไปหาข้อที่เห็นมีความต้องการน้อยลง ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับการแสวงหาแหล่งเงินมาลงทุนประกอบอาชีพ
2. การรวมกลุ่มเยาวชนเพื่อทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์
3. ความสามารถในการเป็นผู้นำที่ดี
4. ความรู้เรื่องสิทธิและหน้าที่พลเมืองดีของชาติ
5. การสาธิตอาชีพใหม่ ๆ ที่ไม่เคยมีในชุมชน
6. กิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดให้โทษ
7. ความรู้เกี่ยวกับการขายผลผลิต
8. การฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น
9. ความรู้พื้นฐานค่านิยมการสุขาภิบาล
10. ศูนย์บริการข่าวสารชุมชนประจำหมู่บ้าน
11. การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับ 4 (เทียบเท่า ม.3)
12. กิจกรรมที่ส่งเสริมประเพณีของท้องถิ่น
13. ความสามารถในการเป็นผู้ตามที่ดี
14. กิจกรรมการแข่งขันกีฬาในหมู่เยาวชน
15. การศึกษานอกกระบบโรงเรียนแบบกลุ่มสนใจ
16. ความรู้พื้นฐานค่านิยมโภชนาการ
17. กิจกรรมการแข่งขันกีฬาในหมู่เยาวชน
18. ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อการครองเรือน

4. ผลการวิจัยพบว่าข้อกระทงเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการจัดโครงการ การศึกษานอกกระบบโรงเรียน ที่ผู้วิจัยเสนอให้กลุ่มตัวอย่างประชากรพิจารณา 9 ข้อนั้น

เมื่อพิจารณาในกลุ่มรวม ตัวอย่างประชากรมีความเห็นด้วยอย่างเชื่อมั่นใ้ทุกข้อ ซึ่งความเห็นด้วยนี้อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่ม ความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มก็ยังอยู่ในระดับที่เห็นด้วยอย่างเชื่อมั่นใ้เช่นเดียวกัน ดังนั้น ถ้าจะมีการจัดโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียนให้แก่วัยสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อในสุขาภิบาลตำบลสระโบสถ์ ผู้จัดควรพิจารณาเลือกวัตถุประสงค์ดังกล่าวเป็นวัตถุประสงค์ของโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้จัดเรียงวัตถุประสงค์ดังกล่าวตามลำดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างประชากร (กลุ่มรวม) เริ่มจากข้อที่เห็นด้วยมากไปหาข้อที่เห็นด้วยน้อยลง ดังนี้

1. เพื่อให้เป็นคนที่ "อ่านออก เขียนใ้" ดีขึ้น
2. เพื่อให้เป็นคนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น
3. เพื่อฝึกให้เป็นคนพึ่งตนเองใ้มากขึ้น
4. เพื่อให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
5. เพื่อฝึกให้รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง
6. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพที่เหมาะสมกับท้องถิ่น
7. เพื่อให้มีความรู้วิสามานญสูงขึ้น
8. เพื่อให้สามารถทราบข่าวสารขอมลใ้ทันต่อเหตุการณ์
9. เพื่อให้ปรับตัวเข้ากับสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วใ้

5. ผลการวิจัยพบว่าข้อกระทง เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์โครงการที่ผู้วิจัยเสนอใ้กลุ่มตัวอย่างประชากรพิจารณา 10 ข้อนั้น เมื่อพิจารณาในกลุ่มรวม กลุ่มตัวอย่างประชากรมีความเห็นด้วยอย่างเชื่อมั่นใ้ทุกข้อ ซึ่งความเห็นด้วยนี้อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่ม ความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มก็ยังอยู่ในระดับที่เห็นด้วยอย่างเชื่อมั่นใ้เช่นเดียวกัน ดังนั้น ถ้าจะมีการจัดโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียนให้แก่วัยสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อในสุขาภิบาล ตำบลสระโบสถ์ ผู้ที่มีหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์โครงการ ควรปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว ซึ่งผู้วิจัยสรุปใ้ 7 ข้อ ดังนี้

1. การประชาสัมพันธ์อาจกระทำโดยการประกาศทางเครือขหายาเสีย

การส่งจดหมายถึงตัวกลุ่มเป้าหมายผู้ที่ควรมารับบริการ หรือการส่งคนไปให้คำอธิบาย ชักชวนเป็นรายบุคคล

2. ผู้ที่เหมาะสมในการไปชี้แจง ชักชวน ให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้น ประถมปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ มาร่วมเรียนในโครงการที่จัดขึ้น คือ ผู้นำท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ของโครงการนั้น ๆ

3. ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบรายละเอียดของโครงการ ก่อนเริ่มโครงการไม่ต่ำกว่า 2 สัปดาห์

4. ควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองของผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถม ปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ ทราบรายละเอียดของโครงการด้วย

5. ควรแนะนำให้รู้จักผู้สอนด้วยว่าทำไมจึงเหมาะสมที่จะสอนตาม โครงการที่จัดขึ้น

6. ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงความสำคัญของการศึกษา ตลอดชีวิตด้วย

7. ทุกโครงการที่ได้ดำเนินการแล้ว ควรมีการรายงานผลให้แก่ ประชาชนทราบอย่างสม่ำเสมอ

6. ผลการวิจัยพบว่าข้อกระทง เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาและแนะแนวแก่ ผู้เรียนที่ผู้วิจัยเสนอให้กลุ่มตัวอย่างประชากรพิจารณา 9 ข้อนั้น เมื่อพิจารณาในกลุ่มรวม กลุ่มตัวอย่างประชากรมีความเห็นด้วยอย่างเชื่อมั่นได้ทุกข้อ ซึ่งความเห็นด้วยนี้อยู่ใน ระดับมาก และเมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่ม ความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มก็ยังอยู่ในระดับที่ เห็นด้วยเช่นเดียวกัน ดังนั้น ถ้ามีการจัดโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียนให้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อในสุราษฎร์ธานี ตำบลสระโบสถ์ ผู้มีหน้าที่ในการให้คำปรึกษาและแนะแนวแก่ผู้เรียน ควรปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว ซึ่งผู้วิจัยสรุปได้ 8 ข้อ ดังนี้

1. ผู้ที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะแนวผู้เรียนได้ดีที่สุด คือ ผู้สอน นอกจากนั้น เพื่อน ๆ ของผู้เรียนเองก็สามารถให้คำปรึกษาแนะแนวได้อย่างดี

2. ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่สำหรับแนะแนวผู้เรียนโดยเฉพาะ

3. ควรสนับสนุนให้ผู้เรียนอยู่ร่วมกิจกรรมของโครงการโดยตลอด
ไม่ออกกลางคัน
4. การแนะนำควรครอบคลุมถึงการแนะนำการประกอบอาชีพด้วย
5. การแนะนำควรครอบคลุมถึงการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันด้วย
6. การสนทนาอย่างไม่เป็นทางการเป็นวิธีการแนะนำที่ควรนำมาใช้
7. ควรจัดให้มีสถานที่สำหรับการแนะนำโดยเฉพาะ
8. การแนะนำแก่ผู้เรียนควรกระทำอย่างสม่ำเสมอ

7. ผลการวิจัยพบว่าข้อกระทง เกี่ยวกับการเลือกผู้สอนและการนิเทศการสอน ที่ผู้วิจัยเสนอให้กลุ่มตัวอย่างประชากรพิจารณา 9 ข้อนั้น เมื่อพิจารณาในกลุ่มรวม กลุ่มตัวอย่างประชากรมีความเห็นด้วยอย่างเชื่อมั่นได้ทุกข้อ ซึ่งความเห็นด้วยนี้อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่ม ความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มก็ยังคงอยู่ในระดับที่เห็นด้วยเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ ถ้ามีการจัดโครงการการศึกษา นอกกระบวนโรงเรียนให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อในสาขาวิชาใด ค่าผลระยะโบสถ์ ผู้มีหน้าที่ในการเลือกผู้สอนและนิเทศการสอน ควรปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว ดังนี้

1. ผู้ที่จะมาเป็นผู้สอนในโครงการเกี่ยวกับวิชาชีพไม่จำเป็นต้องมีประกาศนียบัตรรับรองความรู้ แต่ควรมีความสามารถปฏิบัติในเรื่องที่สอนได้จริง
2. การเลือกผู้สอนควรพิจารณาเลือกจากผู้มีความรู้ในท้องถิ่นก่อน ถ้าไม่มี จึงเลือกจากที่อื่น
3. ผู้ที่ได้รับเลือกให้เป็นผู้สอนต้องได้รับการฝึกอบรมให้รู้หลักการของการศึกษานอกกระบวนโรงเรียนก่อนการสอน
4. ผู้สอนควรมีลักษณะเป็นมิตรกับผู้อื่น
5. ผู้สอนควรเป็นคนพร้อมที่จะให้ภัยกับคนอื่น
6. ผู้สอนควรเป็นคนเข้มแข็ง อดทนต่อความเครียดได้
7. ควรเลือกผู้สอนที่มีความสามารถในการจัดบรรยากาศชั้นเรียนที่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนด้วยความสะดวกสบายใจ

8. หลักสำคัญของการนิเทศการสอนคือการสร้างแรงจูงใจให้ผู้สอนทำงานให้ดีขึ้น

9. ผู้มีหน้าที่ในการนิเทศควรออกเยี่ยมผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ

8. ผลการวิจัยพบว่า ตัวอย่างประชากรส่วนใหญ่มีความเห็นว่าถ้าจะเปิดการสอนหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ระดับ 4 (เทียบเท่า ม.3) ควรเปิดสอนที่โรงเรียนชุมชนบ้านสระโบสถ์ และเห็นว่าควรให้ครูจากโรงเรียนชุมชนบ้านสระโบสถ์เป็นผู้สอน มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 48.3) รองลงมา เห็นว่าควรให้ครูจากโรงเรียนสระโบสถ์วิทยาคาร เป็นผู้สอน (ร้อยละ 43.4) ดังนั้น ถ้ามีการสอนหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ระดับ 4 ควรจะเปิดสอนที่โรงเรียนชุมชนบ้านสระโบสถ์ และควรให้ครูจากโรงเรียนชุมชนบ้านสระโบสถ์ หรือโรงเรียนสระโบสถ์วิทยาคาร มาเป็นผู้สอนเพราะมีผู้เห็นว่ามีความเหมาะสมในจำนวนที่ใกล้เคียงกันมาก

9. ผลการวิจัยพบว่า ตัวอย่างประชากรส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ถ้าจะจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมค่านวิชาชีพให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ ควรให้ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จังหวัดชลบุรี เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดตั้งและดำเนินงาน และส่วนใหญ่เห็นว่า ควรจัดตั้งที่โรงเรียนชุมชนบ้านสระโบสถ์ ส่วนครูผู้สอนเกี่ยวกับอาชีพ มีความเห็นว่าบุคคลต่อไปนี้เหมาะสมที่จะเป็นผู้สอน คือ ครูโรงเรียนชุมชนบ้านสระโบสถ์ ผู้มีความรู้ความสามารถอาชีพต่าง ๆ ในท้องถิ่นนี้ เจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จังหวัดชลบุรี เกษตรตำบลและเกษตรอำเภอ ผู้มีความรู้ความสามารถอาชีพต่าง ๆ ในท้องถิ่นอื่น ครูโรงเรียนสระโบสถ์วิทยาคาร และพัฒนาการและพัฒนาการประจำอำเภอสระโบสถ์ โดยผู้ตอบแบบสอบถามเลือกบุคคลดังกล่าวในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ดังนั้น ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จังหวัดชลบุรี จึงควรรับหน้าที่เป็นผู้จัดตั้งและดำเนินงานศูนย์ฝึกอบรมค่านวิชาชีพนี้ และควรจัดตั้งศูนย์ดังกล่าวที่โรงเรียนชุมชนบ้านสระโบสถ์ นอกจากนี้ ควรจะเชิญผู้มีความรู้ความสามารถจากกลุ่มบุคคลและหน่วยงานดังกล่าวมาเป็นผู้สอน

10. ผลการวิจัยพบว่าตัวอย่างประชากรส่วนใหญ่มีความเห็นว่า แหล่งเงินที่จะนำมาสนับสนุนใช้จ่ายในโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียนค่านวิชาชีพ เพื่อเป็นค่าวัสดุ อุปกรณ์ และค่าจ้างต่าง ๆ เป็นการเพิ่มเติมจากงบประมาณที่ทางราชการสนับสนุน ควรจะไ้มาจากการขายสินค้าที่ผู้เรียนผลิตได้ การบริจาคของประชาชน และการเก็บค่าเล่าเรียนจากผู้เรียน ดังนั้น ผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียนค่านวิชาชีพ ควรจะหาเงินมาสนับสนุนโครงการด้วยวิธีการดังกล่าว

11. ผลการวิจัยเกี่ยวกับสถานที่ในการฝึกงานพบว่า ด้ศูนย์ฝึกอบรม ค้านการเกษตร ไม่มีที่ดินเพียงพอที่จะทำแปลงทดลองค้านการเกษตร ผู้เรียนควรจะใช้พื้นที่ของบิตา-มารดาของตน หรือให้ศูนย์ฝึกอบรมขอความอนุเคราะห์ที่ดินจากประชาชนในท้องถิ่น ส่วนโครงการเกี่ยวกับการช่าง ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า นอกจากจะฝึกงานในห้องเรียนแล้วควรฝึกงานกับร้านช่างต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นด้วย ดังนั้น การแสวงหาที่ดินมาทำแปลงทดลองค้านการเกษตร และการแสวงหาสถานที่สำหรับฝึกงานค้านการช่างควรจะใช้วิธีการดังกล่าวนี้

12. ผลการวิจัยพบว่า ตัวอย่างประชากรส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การนำผู้มีความรู้ความสามารถในท้องถิ่นมาเป็นผู้สอนในโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียน ที่จัดให้แก่วุสำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ ควรใช้วิธีขอร้องให้มาสอนโดยไม่ให้ค่าจ้าง และกรณีผู้สอนโครงการต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเป็นข้าราชการในท้องถิ่น ถ้าสอนนอกเวลาราชการควรจะได้ค่าจ้างสอน แต่ถ้าสอนในเวลาราชการ ไม่ควรจะได้ค่าจ้างสอน ดังนั้น การจัดโครงการการศึกษานอกระบบโรงเรียนให้แก่วุสำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ ถ้าฝ่ายจัดโครงการไม่มีเงินมากพอที่จะจ้างผู้สอนได้ ก็ควรจะใช้วิธีเชิญให้มาสอน ซึ่งก็คงจะได้รับความร่วมมือไม่น้อย เพราะประชาชนในชนบทยังมีน้ำใจไมตรีต่อกัน คืออยู่ แต่ถ้ามีเงินเพียงพอ การจ้างมาสอนจะทำให้ทุกฝ่ายได้รับความสะดวก เพราะทุกฝ่ายต่างก็ได้รับผลประโยชน์จากกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ผลการวิจัยพบว่า ครอบครัวของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ มีรายได้ต่ำมาก และพบว่าการศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้ต่ำนี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่ได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นนี้มีรายได้สูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เมื่อประชาชนมีรายได้สูงเพียงพอ ก็จะส่งเสริมบุตรหลานให้ศึกษาเล่าเรียนในระดับที่สูงขึ้น
2. ข้อค้นพบซึ่งได้เสนอแนะเป็นแนวทางในการจัดโครงการการศึกษา นอกกระบบโรงเรียนให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ได้ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา นี้ ยังไม่เคยได้ทดลองนำไปปฏิบัติจริง ดังนั้น จึงควรนำไปทดลองปฏิบัติจริงในพื้นที่ แล้วศึกษาวิจัยว่า เมื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงแล้วมีปัญหาและอุปสรรคไ้บ้าง ควรเพิ่มหรือตัดสิ่งไ้บ้าง โครงการจึงจะบรรลุผลตามเป้าหมาย นอกจากนี้ ในการจัดโครงการจริง ควรจะมีการประเมินความต้องการในแต่ละครั้งด้วย เพราะเมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไป ปัญหาและความต้องการย่อมเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย
3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการจัดโครงการการศึกษานอกกระบบโรงเรียนนี้เป็นข้อเสนอแนะตามลักษณะเฉพาะของท้องถิ่น ดังนั้น ถ้าจะจัดโครงการการศึกษานอกกระบบโรงเรียนในท้องถิ่นอื่น ๆ ที่มีสภาพแตกต่างออกไป ก็ควรจะศึกษาวิจัยในแนวทางนี้ในท้องถิ่นนั้น เพื่อจะได้ข้อความรู้สำหรับจัดโครงการการศึกษานอกกระบบโรงเรียนในท้องถิ่นต่อไป